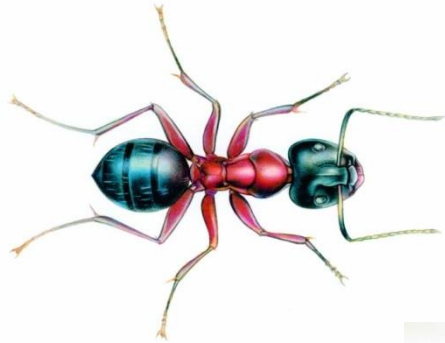
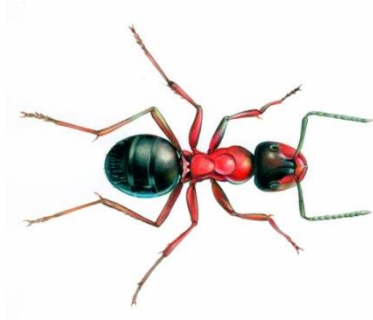
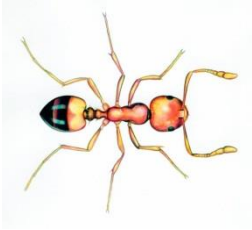

Maur, skader- og bekjempelse

Vanligste arter maur som bekjempes

- Stokkmaur
- Rød skogmaur
- Svart jordmaur
- Sauemauro
- Faraomauro

Skader- bygninger oppført før 1970

- Sekundær skadegjører
- Svekket materiale
- Stokkmaur kan etablere seg i friskt treverk
- Isolasjonsmaterialer, for eksempel:
 - *Treull-ment plater*
 - *Mineralull*
 - *Halm*
 - *Bølgepapp*
 - *Annet**

Skader- bygninger oppført etter 1970

I tillegg:

- Ekspandert polystyren
- Ekstrudert polystyren
- Polyuretanskum

Hva sier EPS-produzentene?

Sundolitt EPS Standard plater

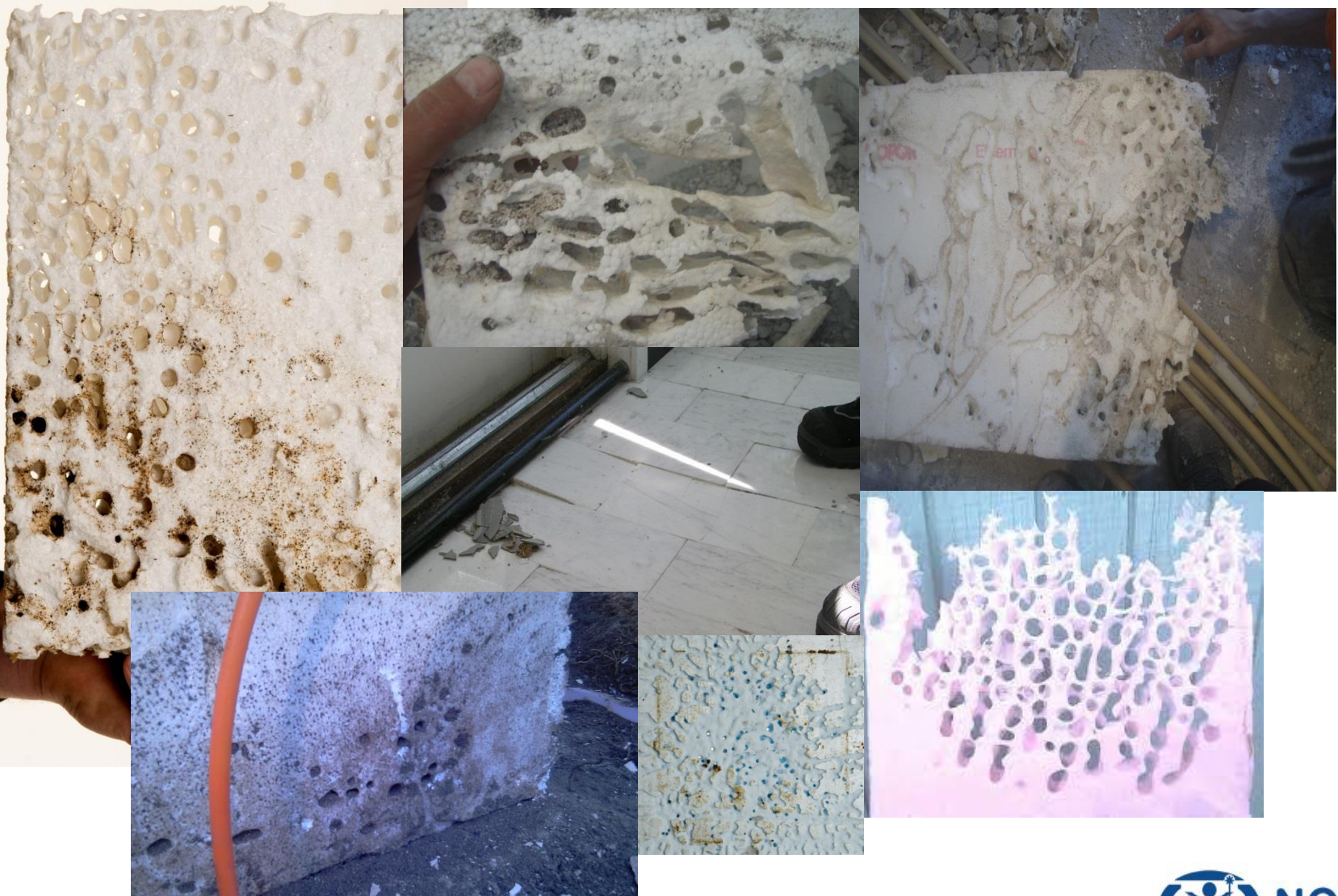

Her er våre standard EPS / Isopor produkter. Sundolitt produktene har gode isolerende egenskaper med lavt fuktopptak. De er derfor svært velegnet til isolering i alle slags konstruksjoner. Platene har høy trykkstyrke og har god bestand mot mekanisk påkjenning. Brytes ikke ned av organiske materialer (maur, råte, mugg) . Sundolitt er lett å forme og tilpasse til ditt prosjekt.

Brytes ikke ned av organiske materialer (maur, råte, mugg)

- *"Det er produsert EPS i mange år uten at det er erfart at maur har forringet eller ødelagt EPS produktets egenskaper som isolasjon og/eller trykkopptakende evner i en konstruksjon. Vi opplever ikke maur i EPS som noe problem da EPS (ekspandert polystyren) ikke har noe næringsverdi og følgelig ikke er attraktivt for maur eller andre levende organismer som mat".*

Ikke attraktivt for maur.....

Nytt problem?

Slik ser det ut når maur har funnet isolasjonen. (Foto: Kenneth Ervik) Last ned bilder

Norske skadedyrfirmaer har lenge advart om maurfaren ved bruk av polystyren som gulvisolasjon, best kjent som isopor. Men produsentene vil ikke opplyse om risikoen på produktene.

– Fra en produsent fikk jeg til og med en direkte oppfordring om å legge lokk på hele saken. Å snakke høyt om maurfare passer visst dårlig i markedsføringen, sier biolog Stein Norstein i skadedyrfirmaet Anticimex.

Polystyren, bedre kjent som skumplast, Isopor, Jackopor, Glava EPS, Sundoliitt og Styrofoam, er brukt som isolasjon i så godt som samtlige norske hus siden 1970-tallet. Materialet har mange fordeler, blant annet at det er billig. Norge er en storprodusent og eksporterer til flere titalls land i verden.

Men produsentene vil ikke opplyse om at maur liker å bygge tuer i materialet, mener Norstein. Han meldte fra til polystyrenbransjen om problemet første gang på 1980-tallet.

– Produsentene lukker øynene for problemstillingen. Ifølge lovverket skal en vare merkes med informasjon om fordeler, men også om svakheter man vet om. At produsenten ikke opplyser byggherrer og snekkere om maurfaren, er mot bedre vitende, sier Norstein.

Hugger opp

– Hvert år er det mange rettsaker som handler om maur i gulvisolasjonen etter huskjøp, der

- Norstein i Anticimex meldte fra til polystyren bransjen om problemstillingen første gang på 1980-tallet!!!
- Hva sa de den gangen?

Hva er problemet?

Skadedyr i skumplastisolasjon

– Useriøst av SINTEF Byggforsk

På bakgrunn av oppslag i både fag- og dagspressen om maurangrep i «skumplastisolasjon» hadde SINTEF Byggforsk en artikkel om skadedyr i skumplastisolasjon i utgave 15 av Byggeindustrien som bør kommenteres.

Kenneth Ervik
NTF-sertifisert takstmann
Autorisert skadedyrbekjemper

SINTEF mener man får feilaktig inntrykk av at maur i skumplastisolasjon i dag har blitt et alvorlig problem for norske bygninger, og at man derfor bør unngå bruk av denne type isolasjon i konstruksjoner mot grunnen (golv på grunnen, kjellervegger, uteanlegg, osv.) SINTEF Byggforsk mener pro-

støvparkler, og eksempelvis er det i estimater fra amerikanske miljøvernmyndigheter (US EPA, 2002) vist at spebarn får i seg dobbelt så mye støv og er mer enn ti ganger så følsomme for skadelige effekter av støveksponering sammenlignet med voksne. Jeg kan ikke se forskjellen på en barnehage eller skole i forhold til et bolighus der det oppholder seg mindre barn.

Barns rettigheter til et godt innneklima skal ivaretas gjennom

- Bedre forhold i polystyren enn noen steder i naturen – legges ofte i kombinasjon med varmekabler
- Etablerer seg i etter kun få dager
- Polystyren er primærårsak i seg selv – må ikke være noen fukt eller råteskader
- Lengre varmeperioder medfører raskere utvikling av kolonier
- «Monster kolonier»
- Vanskelig å lokalisere, samt utføre en direkte sanering
- Vanskelig å bekjempe storkmaur med dagens åteprodukter

Maursikker isolasjon

- Foamglas
- Cellbetong?
- Leca-kuler?

* *Se forskningsresultater
fra FHI*

Utfordringer ved bekjempelse

- Finnes ingen godkjent åte pr. i dag som er dimensjonert til stokkmaur
- Maxforce Quatum gir varierende resultater. Vellykket bekjempelse opp til 50% av tilfellene

Takk for meg!

